

Цюряк Ірина Олександрівна

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри мистецької освіти

Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

ЕСТРАДНА ПІСНЯ У СУЧАСНІЙ МАСОВІЙ КУЛЬТУРІ

Естрадна пісня – це будь-яка комерційно орієнтована музика, головним чином призначена для сприйняття та оцінювання широкою аудиторією, як правило, у грамотних, технологічно розвинених суспільствах, де домінує міська культура. На відміну від традиційної народної, естрадна пісня написана відомими особами, зазвичай професіоналами і не розвивається в процесі усної передачі [2].

Сучасна музична аудиторія значно розширилася, частково завдяки технологіям. Колись фонографічні платівки замінили ноти як основне джерело музики в домі. Мікрофон дозволив комерційно адаптувати більш особистісні вокальні техніки. Здатність радіомовлення охопити сільські громади сприяла поширенню нових стилів, зокрема музики кантрі. І популярна музика досягла міжнародного домінування в десятиліття після Другої світової війни. У 1960–х рр. британські рок-групи, включаючи «Бітлз», стали всесвітньо впливовими та популярними. Рок і соул-музика швидко привернули увагу західних підлітків і з часом стали звуковою доріжкою для молоді в усьому світі. А музика другої половини ХХ-го століття в основному була диско, хеві-метал, фанк, панк і дедалі більше орієнтувалася на естрадну світову музику.

Слід зазначити, що масова культура постійно використовує прогресивні технології та можливості, найбільш помітно сьогодні це здійснюється за допомогою радіо, кіно, телебачення, музичного театру та Інтернету. Але в поширенні естрадної музики немає нічого нового, її важливість для людини часто визнавалася. Що ж таке естрадна музика? Музикознавці говорили про «зв'язок музики з людськими почуттями та інтелектом», таким чином підтверджуючи світ людського дискурсу як необхідне середовище для мистецтва. Визначення самої естрадної музики займає більше часу. Як казав Аристотель: «... нелегко визначити природу музики або чому хтось повинен мати про неї знання» [1]. Розрив між естрадною та високою класичною музикою не був повністю чітким завдяки одному останньому винаходу ХХ століття: кіно. З моменту цього винаходу фонова музика стала невід'ємною

частиною способу розповіді історій у фільмах. Це породило абсолютно новий жанр естрадної музики, який досі слухають маси. І музика у ХХ столітті стає процвітаючим бізнесом, який збагачується як різноманітністю, так і популярністю. Весь цей шлях голос залишався в центрі цього розвитку і тепер керує найприбутковішою частиною музичної індустрії – естрадною музикою.

Існує багато різних форм та манер виконання естрадної пісні, усі вони створені, щоб збільшувати різні фантазії для різних типів людей. Це дещо поверхнева музика, яка створена для залучення якомога більшої верстви населення. Але це означає, що чарт–поп може створювати одні з найбільш запам'ятовуваних мелодій у світі, а за допомогою професійного продюсування – звуки, які дійсно надовго закарбуються. Якщо ви шукаєте поп–музику, яка має більше змісту або певного стилю, вам, ймовірно, доведеться зазирнути у глибини найкращих з певного піджанру (Bubblegum pop, Doo–wor та ін.)

У сучасному суспільстві можна легко спостерігати значущість поп–музики у масовій культурі. Це призвело до зміни моди та поведінки серед молоді і як наслідок, саме молодь найбільш сприймає музику і найбільше її використовує. Поп–пісні – це часто прості мелодії, які легко наспівувати, вони наповнені повторюваними віршами. Людині зазвичай «застрягає в голові» пісня, яка звучить знову і знову. Справжній ефект від пісень не закінчується лише мелодією, що застрягла в голові слухача. Повідомлення, які передають деякі з цих пісень, можуть мати тривалий вплив на людину. Але один із найбільш пам'ятних впливів музики на культуру можна побачити в культурі 60–х – 70–х рр. ХХ століття. Це була ера миру, любові та потужних послань і музика це відображала. Мода часто була відображенням музики і з того часу стала нагадуванням про культуру. Сьогодні все ще дуже цінують психоделічну моду, а також моду і культуру 60–х, яка створила це. Для нових виконавців важливо мати хіт–сингл, щоб їх помітили і дозволили потенційним споживачам створити асоціації між іміджем, брендом і новою музикою. Це досягається за допомогою професійних авторів пісень, а потім – високобюджетної рекламної кампанії. Зараз з новою ерою цифрових медіа стало легше поширювати музику через Інтернет і мобільні телефони. Хоча обмін файлами все ще залишається проблемою, мелодії мобільного телефону стали несподівано успішним джерелом доходу для поп–музики.

Слід зауважити, що, незважаючи на мелодійність попси, музика потребує великих замовників. У нинішньому торговому середовищі всі компанії прагнуть розуміти своїх клієнтів і пісенна індустрія не є винятком із цієї позиції. Прийняття та застосування кількох методів дослідження ринку зараз

дуже поширені в пісні, зосереджуючись на купівельній поведінці клієнтів і тому, що саме вони вимагають від музичного продукту. Тут артисти та групи музикантів будуть змушені діяти так, як цього вимагає їхня звукозаписна компанія, менеджер чи інша держава, що може включати зміну пісні відповідно до поточних тенденцій або зміну іміджу на щось, що може бути зовсім іншим від їх початку. Метою всього вище зазначеного є створення продукту, який гарантовано матиме успіх, а успіх у пісенній індустрії практично постійно передбачає досягнення високих позицій у чартах. Якщо пісня є досить прибутковою та відноситься до жанру, який добре зарекомендував себе, на неї буде попит і професіонали галузі прагнуть отримати швидкий прибуток. Це особливо відчутно в сучасну цифрову епоху. Зміни методів доставки пісень і технологій, що відбулися наразі, сильно вплинули на зниження продажів компакт-дисків. Зараз у багатьох країнах високої позиції в чартах можна досягти, не продаючи багато копій одного синглу. Це кінцевий результат того, що позиція пісні в чартах більше пов'язана з опитуванням про популярність, ніж кількістю його проданих копій [3].

Технології зіграли величезну роль у розвитку поп-музики. Зміни в технологіях за останні 50 років відобразилися на виробництві та типі музики, яка пов'язана з тим періодом часу (60–80-ті рр. ХХ століття). Це вплинуло на спосіб виробництва музики, дозволяючи людям, які не є музикантами, створювати нові музичні твори за допомогою циклічних програм і зразкових компакт-дисків. Це часто розглядається як негативний наслідок технологій; однак це також означає, що на планеті стало значно більше музикантів, оскільки вивчення інструменту більше не є обов'язковим, щоб мати змогу створювати музику.

Окрім зміни способу створення музики, технології також змінили тип музики, яка є популярною. У середині ХХ століття одним із найбільших технологічних досягнень у музиці став винахід електричного підсилення й, таким чином, народження рок-н-ролу. З винаходом Інтернету на сучасну естрадну пісню вплинула велика різноманітність культур і жанрів, її часто сприймають як «міжнародний продукт». Зрештою, зміни в тенденціях прослуховування музики вплинули на тип музики, яка створюється. Музика стала більш пасивною формою розваги і часто служить фоном для інших видів діяльності [3]. Технології мали певний негативний і позитивний вплив на створення музики в цілому, однак для поп-музики, яка, як правило, створюється з використанням технологій, ми бачимо наслідки досить чітко. З

новими досягненнями в технологіях стало можливим створювати музику з невеликими музичними знаннями або зовсім без них, тоді як у минулому музичні знання були необхідними. Це добре, оскільки може представити нові таланти в музичній індустрії, однак це також може створити проблему занадто великої схожості музики з багатьма різними реміксами тієї самої основної пісні. На додаток до цього, технологія полегшила створення музики вищої якості. Це позитивно, оскільки музика може звучати краще, але мінусом є те, що програмне забезпечення, необхідне для створення музики такої якості, часто може бути досить дорогим [3].

Іншим, можливо, негативним впливом технології на створення естрадної пісні є обмін файлами. Зазвичай обмін файлами власно створеної музики – це добре, оскільки він може познайомити різних людей з новою музикою. Але такі програми, як Limewire або Kazaa, зробили можливим отримати безкоштовну копію майже будь-якої пісні, яку забажаєте. Хоча це може бути добре для слухача, проте це не дуже добре для артиста. Обмін файлами неймовірно ускладнив новим виконавцям продаж своєї музики, на відміну від просування безкоштовної музики, яка не надто відрізняється від музики, яка вже існує. Завдяки обміну файлами також набагато легше втратити музику, якщо клієнт не купив її в магазині. Музику для обміну файлами можна легко втратити та замінити новою композицією.

Таким чином, ми можемо стверджувати, що питання естрадної пісні є завжди актуальними, через наявність суперечностей, неоднозначності й відносної новизни даного феномену в рамках загальної музичної культури. Естрада, перебуваючи у процесі динамічного розвитку, постійно трансформується та змінюється, відкриваючи перед науковцями нові явища та особливості проявів соціокультурної системи сучасності. Естрадна пісня – це чудова річ тому, що вона пластична і може мати кілька визначень, які співіснують одночасно, включно з різними країнами, а також різними поколіннями і різними стилями виконання.

Список використаних джерел:

1. Арістотель (2000). *Політика*. Переклад з давньогрецької і примітки О. Кислюка. Київ: видавництво «Основи». <http://litopys.org.ua/aristotle/arist09.htm>
2. Матеріали щорічної науково-практичної інтернет-конференції (2020). «Музика в діалозі з сучасністю: мистецькі, педагогічні, комунікаційні аспекти музичної культури України XXI століття». 5 травня 2020 року. Київ: КНУКиМ. <https://fmm.knukim.edu.ua/images/otherimg/konf2020tezy.pdf>
3. Stefan Joubert (2020). *Evolution of pop music*: <https://www.londonsinginginstitute.co.uk/evolution-of-pop-music/>